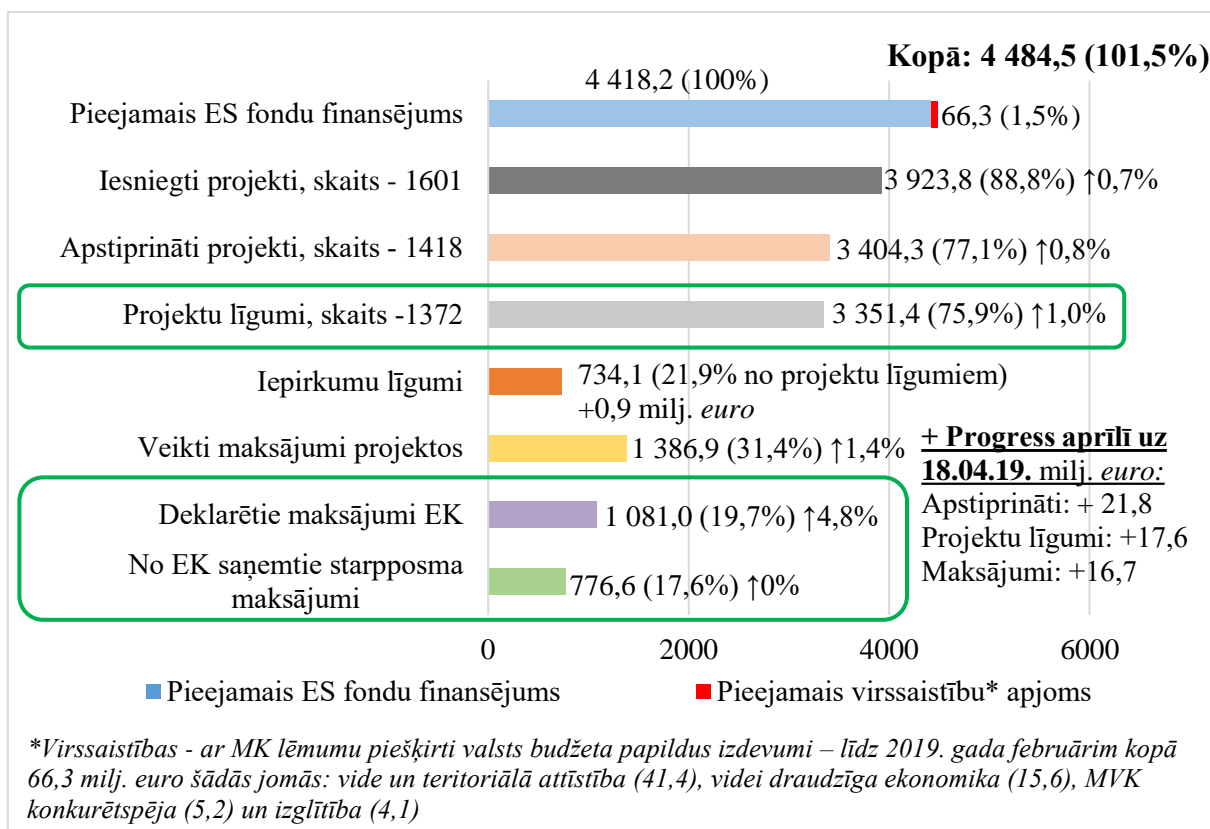

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBAS STRUKTŪRFONDU UN KOHĒZIJAS FONDA INVESTĪCIJU IEVIEŠANAS STATUSU

Atbilstoši Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2015. gada 10. marta sēdes protokola Nr. 14 27.§ 11.punktam Finanšu ministrija (turpmāk – FM) informē par Kohēzijas politikas Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu aktualitātēm **2019. gada aprīlī**¹

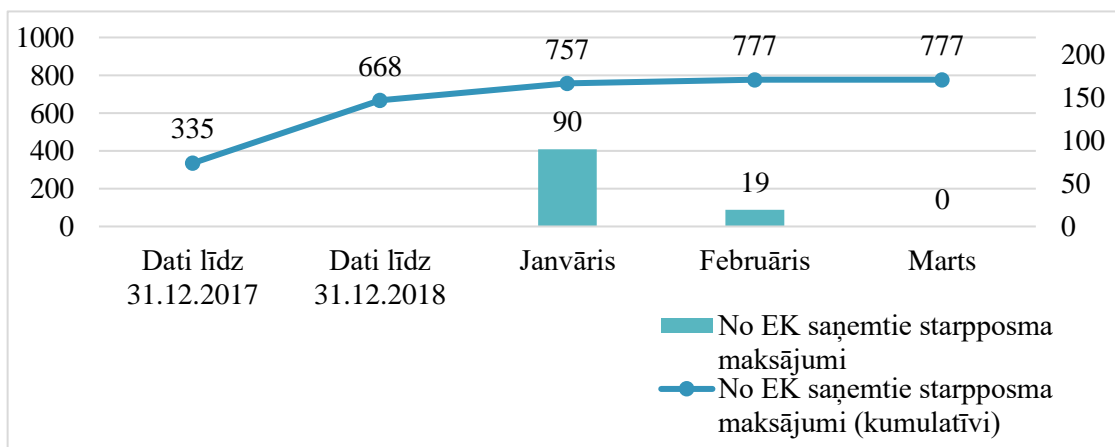
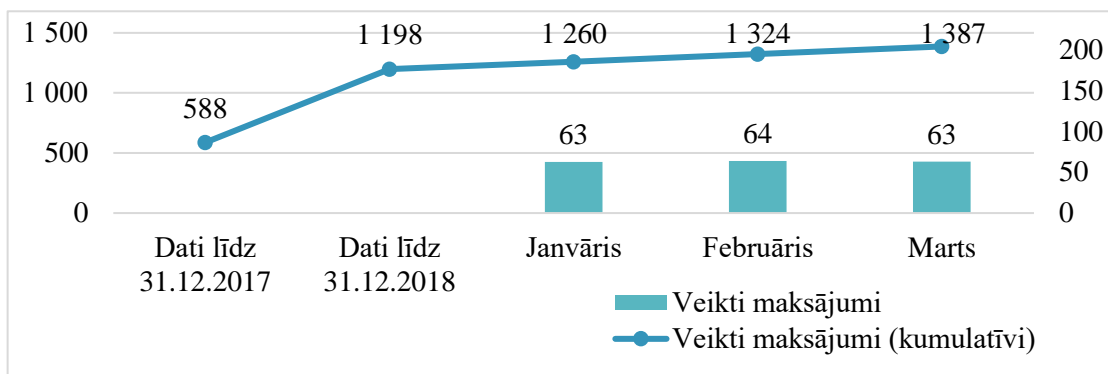
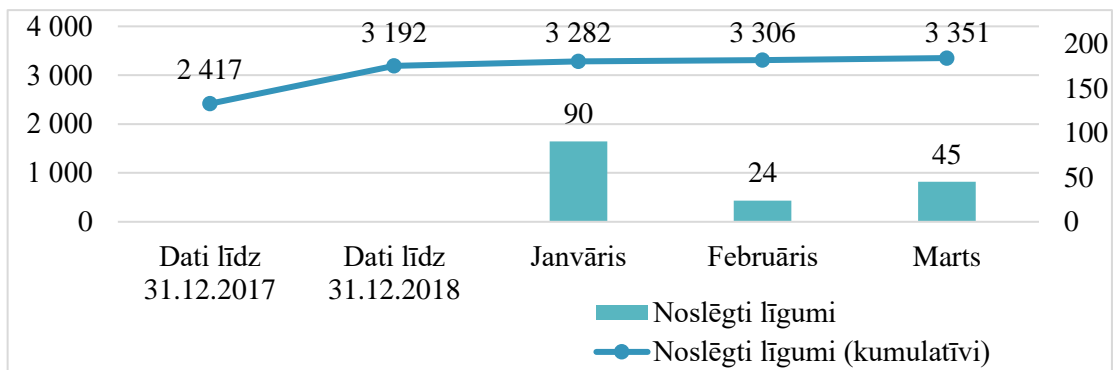
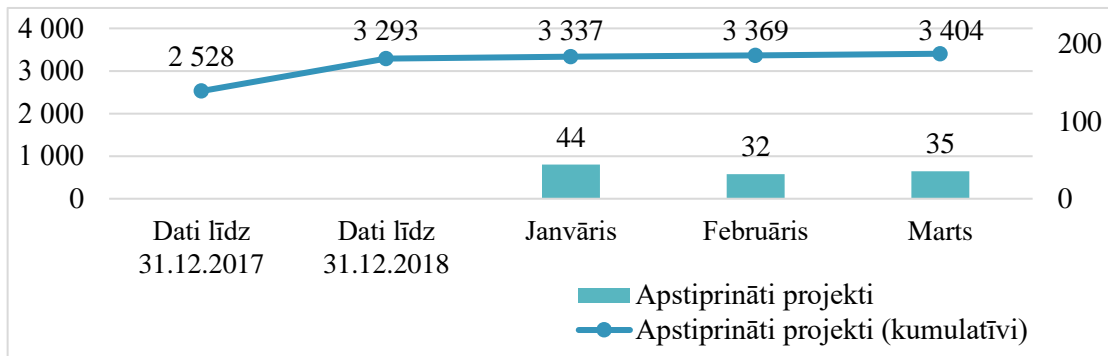
2014. – 2020. gada plānošanas periodā līdz 2019. gada 1. aprīlim kopā noslēgti ES fondu investīciju **projektu līgumi par 3,4 mljrd. euro (75,9 %)** no kopējās ES fondu “aploksnes” 4,4 mljrd. euro. Eiropas Komisijai (turpmāk – EK) deklarētie atbilstīgie izdevumi par veiktām investīcijām jau pārsniedz 1 mljrd. euro – 2019. gada marta laikā bijis ievērojams progress un attiecīgi turpmākos mēnešos no EK sagaidāmi maksājumi valsts budžetā). Investīciju projektiem jau ir izmaksāti 1,4 mljrd. euro. 2019. gada sākumā turpinās stabils progress atbalsta maksājumos projektiem – janvārī 63 milj. euro, februārī 64 milj. euro, martā 63 milj. euro, galvenokārt, vides aizsardzības un monitoringa, kā kompetenču izglītības attīstības jomās. Skat. ilustrāciju Nr. 1 un Nr. 2.

Ilustrācija Nr. 1 “ES fondu investīcijas līdz 2019. gada 1. aprīlim, milj. euro, % no ES finansējuma, pret datiem līdz 2019. gada 1. aprīlim”

¹ FM uzdots līdz katra nākamā mēneša beigām iesniegt MK bez saskaņošanas ar citām iestādēm operatīvo informāciju par ES fondu ieviešanas plānu izpildi. Ziņojumā sniegta aktuālā informācija. Ziņojums pieejams ES fondu tīmekļa vietnē sadaļā - Materiāli un ziņojumi → Ziņojumi Ministru kabinetam: <http://www.esfondi.lv/ziņojumi-Ministru-kabinetam>.

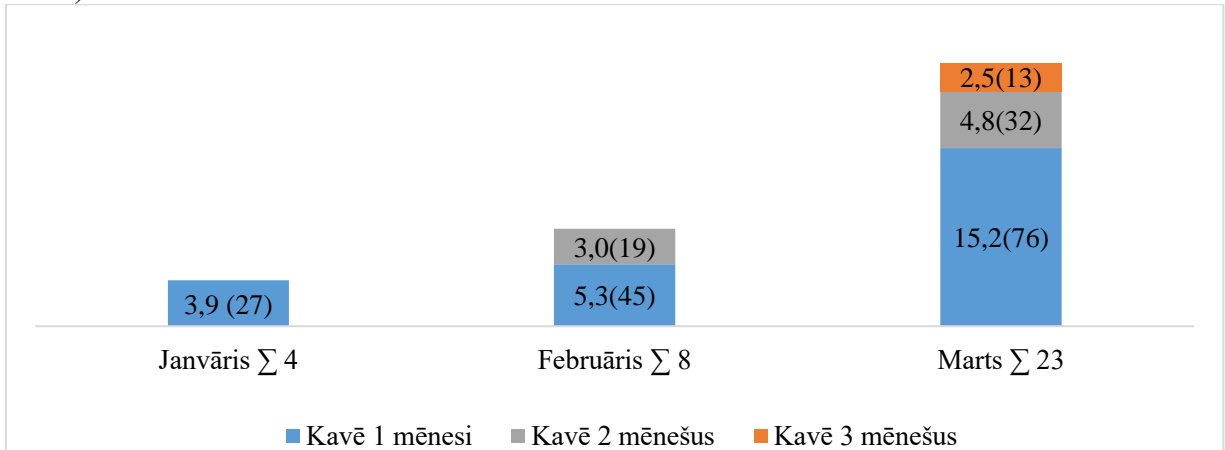
Ilustrācija Nr. 2 "Tendences līdz 2019. gada 1. aprīlim, milj. euro, ES fondu finansējums"

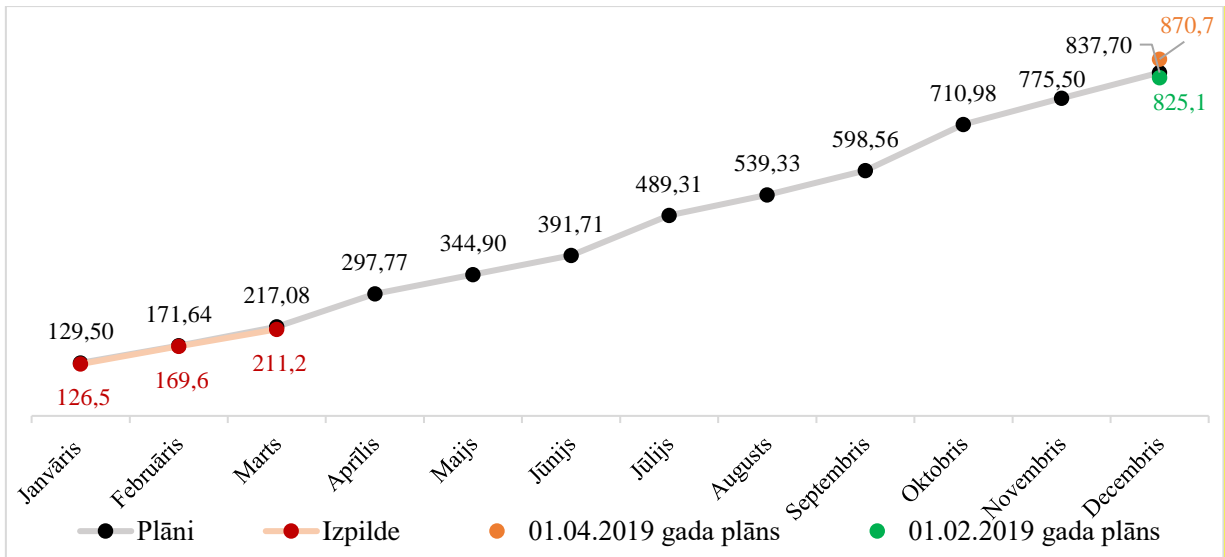
Ierobežotās atlasēs atbilstoši 2019. gada plānam nav iesniegti četri ēku energoefektivitātes projekti par 3,3 milj. euro. Projektu maksājumu pieprasījumu plānu izpilde kopā vidēji ir 97 % 2019. gada pirmajos trijos mēnešos. 121

projektos ir negatīvas plāna novirzes lielākas par 25 %, t.i. par 22,5 milj. *euro*². Palielinās risks tiem projektiem, kuri maksājumu pieprasījumu plānus neizpilda secīgi divus līdz trīs mēnešus. Kopējais gada plāns palielinās gan jaunu projektu līgumu noslēgšanas (35,7 milj. *euro*), gan esošo plānu aktualizācijas rezultātā (kopējais palielinājums par 45,4 milj. *euro*). Skatīt zemāk ilustrācijās Nr. 3 un Nr. 4, kā arī detalizēti par projektiem ES fondu tīmekļa vietnēs³.

Ilustrācija Nr. 3 "2019. gada maksājumu pieprasījumu kumulatīvās plāna neizpildes vairāk kā 25% līdz 2019. gada 1. aprīlim, ES fondu un valsts budžeta līdzekļi; milj. euro (projektu skaits)"

Ilustrācija Nr. 4 "2019. gada maksājumu pieprasījumu plāni un to aktualizācija/izpilde līdz 2019. gada 1. aprīlim, ES fondu un valsts budžeta līdzekļi; milj. euro."

² Prioritāri risku norāde projektiem, kuru plāni nav izpildīti vairāk nekā 25%, ņemot vērā finanšu disciplīnas nosacījumus 2014. gada 16. decembra MK noteikumu Nr.784 "Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014. – 2020. gada plānošanas periodā" 51.3 punktā noteiktais.

³ Detalizēta informācija projektu iesniegumiem un maksājumu pieprasījumiem un to ikmēneša izpildi pieejama sadaļā ES fondi 2014 - 2020 → Ieviešana → Ieviešanas plāni → 2019. gads → 2. Projektu iesniegšanas plānu izpilde ierobežotas projektu iesniegšanas atlašu projektiem un maksājumu pieprasījumu iesniegšanas plānu izpilde: <https://www.esfondi.lv/2019.gads>

Investīciju efektīvas izmantošanas risku pārvaldība

Līdz ar 2019. gada 1. aprīlī EK iesniegto maksājuma pieteikumu Latvija par 99 % ir izpildījusi kumulatīvo ES fondu maksājumu pieteikumu mērķi 2019. gadam. Līdz ar nākamo maksājuma pieteikumu EK 2019. gada jūnijā būs garantēta Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” (turpmāk – DP) ES saistību saglabāšana ikgadējā nosacījuma izpildes rezultātā⁴. Tāpat paredzams, ka noteiktās snieguma ietvara finanšu, iznākuma un ieviešanas posmu rādītāju mērķa līdz 2018. gada beigām vērtības tiks izpildītas visās jomās līdz ar 2019. gada jūnijā EK iesniedzamo maksājuma pieteikumu, kā liecina operatīvie Centrālās finanšu un līgumu aģentūras (turpmāk – CFLA) dati.

Attiecībā uz iepriekš FM ziņotiem “lielo projektu” īstenošanas riskiem aktuālā progresa informācija ir šāda:

- Transporta jomā: (1) Satiksmes ministrija (turpmāk – SM) 2019. gada 5. aprīļa vēstulē FM lūdza iesniegt EK projekta “Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācija”⁵ pieteikumu atbilstoši CFLA apstiprinātajam projektam (nemainīgā apjomā). Attiecīgi FM 2019. gada 11. aprīlī to iesniedza EK lēmuma pieņemšanai trīs mēnešu laikā, t.i. līdz 2019. gada 11. jūlijam. (2) CFLA sadarbībā ar SM turpina izvērtēt, vai pie esošajiem riskiem ir iespējams turpināt Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” projekta “Rīgas tramvaja infrastruktūras attīstība”⁶ īstenošanu.
- Veselības ministrija aktualizē informatīvā ziņojuma projektu valdībai par turpmākajiem iespējamiem risinājumiem VSIA “Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca” A korpusa būvniecības otrās kārtas⁷ projekta iespējamo izmaiņu jautājumā. 2019. gada 8. aprīlī izsludināja atkārtotu būvniecības konkursa iepirkumu⁸.
- FM 2019. gada 29. martā oficiāli informēja EK par 2007. – 2013. gadu perioda Rīgas brīvostas pārvaldes īstenotā “lielā” projekta “Infrastruktūras attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārceļšanai no pilsētas centra” pilnīgu pabeigšanu un projekta funkcionēšanas nodrošināšanu, balstoties uz Satiksmes ministrijas veiktajām pārbaudēm un gūto pārlicību par finansējuma saņēmējam saglabājamu Kohēzijas fonda atbalstu pilnā apjomā jeb 75,8 milj. *euro*. Revīzijas iestāde 2019. gada aprīlī ir uzsākusi projekta pabeigšanas pārbaudi.

Riski palielinājušies arī šādos finansiāli apjomīgos projektos:

⁴ “n+3” nosacījums - ikgadējs kumulatīvais EK pieprasāmo izdevumu apjoms, lai nezaudētu ES finansējumu (EK noteiktais mērķis) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 86. un 136. pantu.

⁵ Projekta kopējās attiecināmās izmaksas 439,7 milj. *euro*, t.sk. KF 318,6 milj. *euro*. Pēc vidusposma izvērtējuma papildus iespējama KF rezerve 28,1 milj. *euro*.

⁶ Projekta kopējās attiecināmās izmaksas 97,4 milj. *euro*, t.sk. KF 65,7 milj. *euro*. Pēc vidusposma izvērtējuma papildus iespējama KF rezerve 4,3 milj. *euro*. Sabiedrība par atklātību Delna saskaņā ar līgumu ar EK, Integritātes pakta ietvaros veic projekta iepirkumu sabiedrisko uzraudzību – detalizētu iepirkumu pirmskontroli.

⁷ Projekta kopējās attiecināmās izmaksas 91,1 milj. *euro*, t.sk. ERAF 64,3 milj. *euro*.

⁸ 2019. gada 28. februārī Administratīvā rajona tiesa atcēla Iepirkumu uzraudzības biroja 2018. gada 6. septembra lēmumu atļaut turpināt iepirkumu, kura rezultātā viens pretendents tika izslēgts no dalības būvniecības iepirkumā.

➤ Transporta jomā: (1) LDZ īstenotajos projektos “Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava - Mangaļi - Ziemeļblāzma modernizācija” (kopējās atteicināmas izmaksas 25 milj. *euro*, tai skaitā KF finansējums 21,25 milj. *euro*), “Daugavpils Šķirošanas stacijas attīstība” (kopējās atteicināmas izmaksas 36,62 milj. *euro*, tai skaitā KF finansējums 31,13 milj. *euro*) un “Daugavpils pieņemšanas parka un tam piebraucamo ceļu attīstība” (kopējās atteicināmas izmaksas 43,53 milj. *euro*, tai skaitā KF finansējums 37 milj. *euro*) ieviešana aizkavējusies vairāk kā par pusotru gadu ilgstošu iepirkuma procedūru dēļ – iesniegtas sūdzības Iepirkumu uzraudzības birojā; piedāvājumos ievērojams izmaksu pieaugums (~30-40%) pret paredzēto budžetu. LDZ Padome ir pieņēmusi lēmumu par jaunu iepirkumu sludināšanu visiem 3 projektiem, pārskatot pasūtītāja prasības, tai skaitā tehnisko specifikāciju. Lai varētu izsludināt iepirkumus, LDZ plāno rosināt CFLA pagarināt projektu ieviešanas termiņus līdz maksimāli pieļaujamajam – 2023. gada 31. decembrim. Atkārtotu iepirkumu problēmu rašanās gadījumā pastāv risks par projektu sekmīgu ieviešanu līdz 2014. - 2020. gada plānošanas perioda beigām. (2) VAS “Latvijas dzelzceļš” projekta “Vienotas vilcienu kustības plānošanas un vadības informācijas sistēmas ieviešana” notiek plānošanas darbi. Projekta ietvaros paredzētās vienotas vilcienu kustības plānošanas un vadības informācijas sistēmas (turpmāk- Sistēma) izstrādi un ieviešanu nodrošinās, izbūvējot jaunu ēku zemes gabalā Akmeņu ielā 21A, Rīgā (paredzētie ēkas būvdarbi netiek finansēti no projekta līdzekļiem). Šobrīd noslēguma fāzē ir darbs pie Vienota vilcienu kustības vadības centra ēkas būvprojekta minimālajā sastāvā darba uzdevuma sagatavošanas, atbilstoši tehnoloģisko iekārtu tehniskajai specifikācijai. Ņemot vērā, ka Sistēmas izstrāde un ieviešana ir cieši saistīta ar jaunas ēkas būvniecību Akmeņu ielā 21A, tad jebkura kavēšanās ēkas būvniecības iepirkuma dokumentācijas izstrādē, iepirkumā un būvniecības darbu laikā varētu paaugstināt riskus, ka projekts varētu netikt pabeigts tam paredzētajā laikā.

➤ VAS “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” (turpmāk – LVRTC) projektā “Elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamības uzlabošana lauku teritorijās” (Kopējās attiecināmās izmaksas 46,73 milj. *euro*, tai skaitā ERAF finansējums 39,72 milj. *euro*) CFLA ir apturējusi maksājumu veikšanu, pamatojoties uz (1) saņemto sūdzību par iespējamo dokumentu viltošanu un krāpšanu projekta atbalsta pakalpojuma sniegšanas ietvaros. Sūdzība iesniegta izvērtēšanai KNAB 2019. gada 8. martā, un KNAB sūdzību pārsūtījis Valsts policijai, kas 2019. gada 04. aprīlī ir uzsākusi resorisko pārbaudi par iespējamām pārkāpumiem no LVRTC atbildīgo amatpersonu puses; un (2) nepietiekamu LVRTC pamatojumu piekļuves punktu samazinājumam pret projektā plānotajiem, par būvniecībā izmantotās metodes maiņu un šīs metodes maiņas ietekmi uz izmaksām un citiem ar projektēšanas un būvniecības darbiem saistītiem jautājumiem. Lai CFLA sadarbībā ar SM varētu lemt par maksājumu atjaunošanu un projekta turpināšanas iespējām ar ES līdzfinansējumu, nepieciešamas atbildes no kompetentajām institūcijām, kā arī no LVRTC argumentēts pamatojums par projektā plānoto rādītāju samazinājumu, kā arī

noslēgto pakalpojuma, projektēšanas un būvniecības līgumu izpildes pamatojošie dokumenti un šajos līgumos veikto izmaiņu pamatojumi un saskaņojumi no LVRTC.

Kohēzijas politikas ES fondu citas aktualitātes

2019. gada 11. aprīlī EK pārstāvniecība Latvijā organizēja pasākumu "Iepazīstināšana ar Eiropas semestra ziņojumu par Latviju un 2021. – 2027. gada kohēzijas politikas plānošanas sarunu atklāšana". Pasākumā EK informēja par 2019. gada 27. februārī EK publicēto 2019. gada ziņojumu par Latviju⁹ un EK redzējumu par Latvijas investīciju vajadzībām Kohēzijas politikā. Tāpat EK informēja plānoto, ka līdz 2019. gada jūlija beigām Latvija iesniegs EK "ceļa karti" (laika grafiku) ES fondu plānošanas dokumentu izstrādei. Atbilstoši EK noteiktajam sarunu ietvaram FM plāno sagatavot laika grafiku ES fondu plānošanas dokumentu un normatīvā regulējuma izstrādei, kuru paredzēts virzīt apstiprināšanai MK¹⁰.

FM turpinās koordinētu un mērķtiecīgu darbu atbilstoši Latvijas interesēm. FM regulāri informē Saeimu, valdību un sabiedrību par aktuālo ES fondu ieviešanas progresu, sniedzot novērtējumu par riskiem un priekšlikumus rīcībai ar mērķi Latvijā pilnvērtīgi izmantot ES atbalsta finansējuma sniegtās investīciju iespējas.

Finanšu ministrs

J.Reirs

Dzelzkalēja 67095530

Liene.Dzelzkaleja@fm.gov.lv

---

⁹ 2019. gada ziņojums par Latviju (pieejams - https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-latvia_lv.pdf)

¹⁰ Eiropas Komisijas un Finanšu ministrijas prezentācijas attiecībā uz Kohēzijas politikas ieguldījumiem 2021. - 2027. gada plānošanas periodam (pieejamas - <https://www.esfondi.lv/prezentacijas>)